

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Sammelhandschrift - Cod. Aug. perg. 229

[S.l.], [1. Drittel des 9. Jh.]

Caesarius Areلاتensis, Brevarium adversus haereticos

[urn:nbn:de:bsz:31-1692](#)

191

IN CIPRI. BART. M. P. A. D. C. R.
sus hereticos.

FERRARE HERETICOS HEC MAXIMA
Eccusæ fecit dum aut ignorare
aut nolum ceduertere in dñi ihu
xpo siuit unem personam ite dñs
esse substantiam. Omnes & dñs per tripho
minimis & hominum metas. Et quod de se
ipso dñs secundū dispensatione conseruans
adsumptus loquetur deputantibz diuinorum
ut est illud. Pax tibi maior est me uel
illud. His fecit agere tuis & i me ipso uel illud
pleuit lec xpcum uel alicet huius modi
que leguntur. Qui si uelli, ne adiungere
illud apostoli dixeret in xpo mundum fœco
siliens sibi uel illud euangelii uerbum
ecclæ facilius & habere uult immobis
Non dubitare ut superius die tu es
Confitebas in nomine psonce dñs estis sub
tenages & ubique uidum dixi. Pax tibi
maior mea secundū humerum te
ad ecclæ psonam ubique audimus Ego & psona
tu unam sumus secundū diuinum te
dicatum non dubitare fui sic et ex eis

ope predicationibus datur intellectus. Secundum
hominem dñm esurit. ut uesperem ex nra
ostendide pxi. Secundū dñm exortus de quinque
panibus quinque milia hominū sacerdotem
Uit si dñm uirtutibus ad p̄fobecqz. secundum
hominem sicut. sed secundū dñm secundū
tēnacē uiuām aquā p̄fuit. Secundū homi
nam nec uām ascendi t. sed secundū dñm si exis
pedibus supra mēs et ambulauit. Secundū
hominem Inne uām dor mīuit. sed secundū
dñm atri & flaudib⁹ im p̄fuit. Secun
dum hominem Læcā p̄fuit secundū
dñm. mox uām dñm que tñduānum de se
pulchris suscitauit. Secundū hominem
in Epiſe p̄pandit. secundū dñm p̄fediſu. Le
tōni deſtūtō dona iut. Secundū hominem
p̄cessus morit⁹ngus tēuit. secundū dñm
ſanct⁹ ipſum a mortuis suscitauit. Gihac
& huiſi milia uellari ſacramenta diſerit
& uniuicis ſubſtituē quod ſuī eſt de
portat⁹. facile poteſt ſe fidei
eius ſuī tē ſe & non p̄ficiſt benefitiis
que p̄ſonob⁹ ſedimādiſ in for mā ſar uī
ſuī capiſt uel p̄cessuſt. diuini tēgēus.

Concupiscentia in foga p*ro*p*ri*a. Et ubi cum
que legi*m* i*n*scriptus secund*u* hum*an*i
t*er* & aliquid quod munus lo*qu*e*t*ur
di*u*ni*t*ies. Sed prodi*s* p*ro*p*ri* i*re* done*c* ex*r*u*s*
ad*s*up*t* ho*e* p*ro*p*ri* i*re* d*u*ti*u* hum*an*i*t*ies
N*e* n*o*s s*icut* Eu*d* m*u*leg*m*us. I*te*nd*m* i*co*
i*st*em*m* & m*o*st*an*d*m* u*is* qu*ae* leg*m*us N*e*
e*sp*ed*e*re i*n*re*l*ag*o* of am*b*u*s*. & deb*an*u*s*. Sed
i*de*o ad*h*u*c* p*ro*f*it* & di*u*it f*ia*g*no*n p*o* g*es*
U*t* no*n* fil*io*s min*or* p*o* & t*re* e*sp*ed*a*ci*u*
qui & p*o* & t*re* e*ss*ed*in* o*si* tur, fi*ll*it &
con*s*uctudo g*ne*, & d*on*is hum*an*ae
ut qui*w* fil*io*s di*u*tur min*or* p*o* & t*re*
e*sp*ed*a*ci*u* Ap*ud* hom*in*es id*co* min*or* p*o*
fil*iu* g*ne*st*et* p*o* & t*re* - qui*w* & ip*s* min*or*
e*rg*o*bi*re*re* tu*s* a*p*ec*t*fe, Id*u* n*o*lo*g*re*se*bi*&* fil*io*
p*o* & t*re* s*en*es*lit* & mon*y*si*&* p*o* & t*re*. fil*io*s
s*ue* & de*po* & on*p*ba*c* tur & mel*ior* a*ep*o*o* & n*o*pt*er*
p*o* & t*re* non*nu*m*qu*ae*e*ff*ia*ci*u* tur. Ap*ud* d*m*
u*es*am*n*on*re*ce*st* - qui*w* ub*re* se*ce*re*te* u*el*
s*en*se*re* di*u*ni*t*ies non*ha*eb*ai*, ho*e*st*et*
d*ign*u*u* ut fil*io* dil*ect*o ha*eb*ac*et*. & qu*ae* lan*g*
qui*w* non*po* g*es* & pl*an*tu*m* & i*co* i*st*am*n*. I*de*o
qui*w* f*ec*tu*s* p*ro*f*it* & d*ign*u*u* g*du*ri*t*, om*n*ipo*t*en*s*,

omnipotētē tēn: plenūr plenū
et quicq̄ ḡnōq̄ infānsitū non habuū
minorān genēfīcē non potuit. sed
omnino qualis est p̄ctē. nō clem
et filio esse cognoscō, sicut ipse dicit
qui m̄uidet. uidet et p̄ctē, et alibi,
Qui non honorificat p̄ctē. Non ho
non fideat filiū qui misit illū. sed for
quicq̄ audis missō. Ideo pūrcē minoſtē

Rogo d̄m eſtēd̄is esse filiū. an non.
Sine dubio responſuſ es d̄m; quicq̄
eſi tunc ḡe ſtuolus. ſū ſeipſuſ tuuſ
conuincuſ; diſtriæ apostolo. & quibus
xpc̄ ſeundiū ſeignam quiesc̄ ſup̄ omnia
d̄r bneſdietus in ſculpt̄. Et iohannis
in ep̄ſtolae ſuā. Ut ſi muſ in quid in
ueſtis filio ſuſ. quiesc̄ uetus d̄r & ui te
ḡt̄r h̄c. & thomas. d̄r meus in quid
& dñs meus. & melchiſedech ſūmuſ.
ſecl̄rdoſ. Bneſdietus in quid abſchā
dō ſeſſel ſo. quiesc̄uit. exiliā terſiem.
Uideris quicq̄ non ſolū d̄r ſed d̄r ſeſſel ſuſ
melchiſedech hiſtobiſ ſon p̄tobā
tur. tēſt̄iſ eſt. & loſſa epp̄hect̄ d̄r ſuſ.

193

Fit mens ex lum & ceteris. Et tu. Egodm.
Dir tuus cuius me nescio et uer uniuersitatem
milia & egli. Si ergo dicitur est filius immo quia
dicitur quia p[ro]p[ter]e f[ac]t[um] sunt omnia. &
non solum non minor sed & exaltatus dicitur.
Interrogatur utrum ubique sit An
for & locat[us] est. Cū impio sit negatur quod
ubique sit dicitur. Et si ubique est. quae p[ro]p[ter]e
ubimissus est sedmissionem filii. In der
nationem agus Intellege. Ipso & apostolo
exponitur. Quid inquit filium suum
factum & multe f[ac]tum sublege. Dicique
de ipso legimus in prophetice. Ceterum
& tunc ego implero dicit d[omi]n[u]s. & euangel
gelistae. deinde amplius uiderat. Inquit
enim nos omnes ad ipsum & sicut omnia
ipsi exempli ubimissus es tu. Cuius me
restat & pl[an]tae sunt omnia. sed ad hunc
for[um] di[ct]is. sicut hebreu[m] eternalem s. in
helle aus. Intra dignitate tempore
Ubi tu filii non potuisse fieri. nisi ut
aliquid fuisset sp[irit]us quem. o[ste]r f[ac]tum. o[ste]r
tempus designaverit. Ac sic si tempus ante
ponit filio non omnia per ipsius factum fa-

& ubi est illud. omnes p̄ ipsū facta sunt
Est ne scimus dū tuā p̄ fōrā sāgōne respondet.
Quid dīs fuisse p̄ actōnē cēlī quāndō sī nō fī
hō. Utique legimus p̄ actōnē in apostolo
Xp̄m di uirtutē. & dī sc̄p̄is iācē. & p̄ p̄dē
p̄ dñs loquitur. Ego sū uīc. uīt̄es
lūt̄e. Si ergo fuit p̄ actōr sine filio si sunt
tūdiūs. fuit sīndūt̄. tūt̄e fuit sīne
sc̄p̄is iācē. fuit sīne uīt̄e. fuit sīne
uīt̄e. Sed quic sīne hīs nūquām
fuisse p̄ actōr q̄dēsīdūs eſt. & t̄ hōe
conuīt̄ sc̄lu t̄ tūgūdūx. t̄e fidēsīcēt̄o
līcēm conſp̄i t̄e nō p̄ actōm. & q̄dēsīdūs
filio fr̄t̄eris qui & uīt̄e eius leḡ
tur s̄dēn p̄i t̄e nō. Dicēte apostolo.
S̄dēn p̄i t̄e nō quoque uīt̄e sīus & dī
uīt̄e. simil t̄e & deuīt̄e t̄e.
Dicēte p̄sāl mīst̄a. & uīt̄e dī
mānē līterānum. Solēt̄ eācē līt̄e
uelut quē p̄dēnūm ecclōmīa ḡnēfīt̄e
In tēn tū Inquiunt̄ mācīorē p̄actēt̄.
ut p̄dēsīdūs p̄ nomīnēt̄ Lōdo. & q̄dē
sīp̄dēsīdūs p̄ nomīnēt̄ Lōdo. uālde
uīdēbēt̄ur esse mūdīs. quia ex ip̄s

194

et filius non ille & filio. tamen ut ex
litteris apostolorum. audiuntur ipsi. ubi
ex patre filius nominatur. Iohannes
euangelista. dicit. In primis ipso est et uerbum
hunc ueritatem apud dominum & dicitur uerbum.
In ueritate filium indicauit. & exposito
bus ad ephesios. Ammetur si quia omnis
formatu. & in mundo non habet
habet deitate in se proprio Christi & domini. Et ex
scriptis prophetis loco filius nominatur.
Et ad galathas. Paulus apostolus
non a beatis omnibus neque a prophetis
sed per Ihesum Christum & dominum patrem & aed
te solomani per ipsos autem dominis Ihesum Christum
& dominum patrem nostrum quidilexit nos.
Ad corintheos secundum preceptum domini nosteru
m Christi. & ex iste dicitur & communio
cogit omnes cum omnibus uobis & ipse
dominus dicit. Ego & pater tu unus sumus;
Non dixit pater & ego; & celibati. Qui
me uide uides & pater tandem te sum
Qui non honorificat filium & non ho
norificat patrem qui misit illum.
Ecclesiasticus propheta loco filius nominatur?

sed quia in pecte & filio qualiter est.
Nullum pse iudi sum, nec ante nec
post te nominatus a te posse est exhibe-
re, quia nullus est diu si res ubi
est qualis inutsum que diuinitas,
sed ideo sic legimus quae humana lo-
cupo & literatione uale & expedire nisi
ut cu unum dixerit sic et rectum dicatur;
Elegite agnos eos qui ex nihil ibi
ius nihil quem in us est. Oppr quae sgo
de potestate a te nominato quia ubi
unam est substantia unde dicitur. Si
corporalis immensitas nulla est dis-
paritas vel diversitas & estiman-
dus. ubi enim unus dicitur ibi
minor & maior & excluditur. Ne sit
enim numerum unitas gradum non ad-
mittit qualiter est si unitum est
est. Non excludit per gradum cedat
testamentum. & ideo ex profecto conser-
vandum. & teneat eum Ecclesia & eccl
se parabolam trinitatem sine proximis
quoniam coniunctam. sine separata quoniam
disiunctam qui ex parte & filius & sps

sed dñus plenus & unius est. Ipsa dñi
 pars esse dōdeci. quia unus nō pos-
 tibꝫan facit. nō p̄ficit. nō p̄cipit.
 rāgman uel se p̄ce fū q̄onam nesūt
 habēste quis solus est. minor non pa-
 test esse qui plenus est qui ap̄ficit
 q̄onam nō addi quicquā potest. nō
 minui. C̄dcentur argo t̄ies p̄sonae
 , sed non t̄ies sub p̄sonā dī. T̄ies p̄fici-
 t̄ies. sed non t̄ies potestāt̄ies.
 Ita una sine p̄fici p̄sona fū p̄mīt̄a
 sicut una sine finem aiest̄as. Sine
 auctōrē p̄cet̄. Sine auctōrē p̄ficius.

Sine maiore sp̄s fēs. Nō dñm eccl̄io
 liceat dñm nō p̄fici ihm xp̄m. & mino
 fāndiū mūs p̄cet̄ & ḡuacelān. mi
 no fān pp̄t̄ humāni te t̄an ad similitudinē
 Quia cum in formā mediā esset formā
 serui induit̄ et̄ dignæt̄us. Aequacelān
 uefum diēmus p̄p̄ter dēḡat̄. t̄emper
 p̄t̄uāt̄ quæ sp̄ce t̄e sp̄cificat̄. filius
 & consimilis p̄t̄us est p̄ct̄. quæ sp̄ce
 argo nobis tūm non confidit̄ur.

equel sūt sumnos sumillis non negremus
minosfan; p̄feserit m̄sum uerumque.
ut & que instis se n̄ p̄tun, legimus
Dicit eeuangelista, p̄tō p̄te p̄xim
quid que febaci, in t̄nſe p̄cē iudæi
qui c̄non ſolū ſoluebat ſabbatum
ſed etiam p̄ct̄m ſuū didebat. dñm ergo
lēm ſeffe lībiſ ſdō, Ecce impie rās
iudgo ſum dicit equel sūt. & non uer
etur die efe xp̄i c̄nus minofan, &
et h̄bi idam euangelista Ait, qui non
honorificat filiū non honorificat
p̄ct̄m qui misit illum. Ac quachis
ſim honor, non nisi equachibus exibe
tur, & et holo eoida dicit. Si uer p̄c
t̄r ſaſuit mortuos & uiuificat
Itce & filius quo ſuult uiuificat. Audiri
t̄m ſicut p̄cta itce & filius audidit
t̄m quo ſuult. & equel meum p̄ct̄m ſe
ſuapo teſta di eſſe cognoscet. & non dicas
dñm minofan qui c̄nus quā inſcriptiſ
ſtūſ uel m̄ccio ſdō dñm legimus uel minofan.
Si uer ipſe philippodicit, quib⁹ me uidet.

197

uidet. & pax tibi. & omnia que pax est
feliciter & eadsu & filii similitus faciat
uel illud. dicitur usque & apostolus.
ut manu ostendimus quae pax inquit super
omnia. dicitur benedictus in secula. & ceperat
tolus. qui si informatus esset. non sicut
princeps aerbitus est esse equalis do-
quæstus qui nomanorcepit nisi quod non habeat
ille argo quicchabebat. equali tecum non
est cibarius tuus per principem. sed que
renatus angelus ad summe te uoluit. & ce-
princeps Christi posse dicit pinceps quicquid dicit
nefus dicit. Audi uerum beatum Iohannem
dicendum in epistole sua. & si mus in
quid inuestigatio filio eius ihu Christo hinc est.
nefus dicit & uite regnante. Audis uerum
dicit. & presumis dicere ministrum & non
confidens equalen. dicit ergo beatus
apostolus ad Thym. Ex parte tecum res
beatitudine ipsorum & aequali ueritate regnandi.
Nescio quæ fiducia minor esse dicitur.
quam aegnū dicit apostolus proficiuntur.
Hoc ergo perfidus & fornicator dicit psole quod
ab initio scripturis legimus. Aut solū dī.

Ait solum celestissimum. Aut solum
sæpius tuum, hoc non de tunc noster te dicit
sed solus per Christum et spiritu debet dicit quod
quam absurdus sit ita sed tu pede hunc
uno testimoniis conuinca tur. dicit
dum apostolus Cognitio soli saepius tunc
Non intellegunt qui et non dixerit soli saepi
bit in pectus sed soli saepius tunc, que est
tunc nisi Nam dum soli pectus hoc
deputari filium insipientibus blas
phemant; & quomodo enim apostolus
saepius aëdi et redidit si solus pater
est. saepius. Cum nullus saepius pos
sit esse, nisi per saepius aëm suam
& ubi est illud quod aedebat sibi. Idem
apostolus protestatur de proprio hu
In quo sunt inquit omnes thesecum
saepius aë & suspiria abscendit. Un
de agnoscere quicquid stultus sit quod
proponunt. & abiendumque aliquid
similiter leguntur non unius personae
deputari. Sed beatus tunc teque
solus sumus dicit & iustus est. Nam
& despicio sic dicit apostolus.

Aliquidam p̄ spm datur s̄t mōsa p̄ia
 q̄d Alixutans s̄t mōsa q̄d sc̄ndū
 eundēn spm. s̄ib̄ go p̄ spm sc̄m siunt
 verum est & sepiā d̄c̄. s̄t mōdonē
 tur; Quomodo solius p̄ oīs p̄ ḡm s̄t
 hoc p̄ oīt adsc̄bi. quod solus sit sepiā d̄c̄.
 n̄ si ut dictū est. & que euē mōntat.
 Conuictiū. Solus eāc̄ d̄c̄. Id est
 minor & p̄ h̄us. qui visibilis; p̄ c̄m
 aut̄ in visibilius. non in ællo gen̄. quic̄
 n̄ ec̄ h̄us insubstantiatis suæ
 sit visibilis. n̄ si in eād̄ sumptuō homine. qui
 ex p̄ diūtur. n̄ con h̄us d̄c̄ l̄d̄p̄ uādu
 quod d̄c̄ in p̄mūp̄o d̄y apud m̄p̄a
 quoniam t̄e sunt omniae uides in suam
 substantiam q̄d n̄ potuit. sed n̄ p̄ t̄a
 insubstantiā p̄f̄sue. In t̄b̄ f̄go cuiusq; an
 sine sui invenire illū possum quidēit quod
 usus sit filius d̄c̄. ut tam et n̄imam
 suam visibilē annūvisibilē faciatur.
 Venit exst̄ in visibiliē siunt & usus est
 dic̄tari & si p̄tūtū. id est et n̄imam
 in visibiliē est et p̄tūtū. ut quod est. Et p̄tūtū
 in uāsiā si reetis quomodo tuūt est in visibili
 h̄s.

Sed id induit eam non que uides post
quicdi tecum ab homine uidist. Non potest
eae nra maior est pars. & quae us
urbum, maior eae ne. aequalis est p
quis fecit nos. Nam quod si filius
Lies mulier testimonia superius po
sitae sunt. p. d. c. e. a. n. i. t. e. m. a. n.
d. h. u. s. p. a. u. s. a. e. p. e. d. i. s. u. b. u. n. g. b. i. d. e. e.
In primis res ipsa erat; fecerit de
eclat; & utique euangelista confir
mat omnia a filio esse facta. Ibi
ibis qui tur; fecerit de hominem
ad imago & similitudinem factum esse
hunc sum domini agnoscere. quia & hominibus
ipse fecerit. Et est ias. dicit de ihesu
ne propter se sed npi. p. r. t. e. s. f. a. c. i. & f. a. m. i. t. e. s
d. i. n. o. s. t. i. l. Cuius de. nisi u. n. que filii quan
in eam ne uaderet nondubitemus; &
peulo post. Confortate manus dis
solutes signum debilis p. l. o. f. e. r. e;
dilig p. u. s. i. l. l. e. n. i. m. i. s. & excedre
firmitudinem uas. & scelus erit uos.
& tunis apprehendetur oculi eius. quod
utique in ead uas tu xpi compluisti

cognoscimus. psalmista ergo dicit. Om
 nes genitores quae sumique fecisti uanitatem
 ad gloriam domini. Et pax in dñe; quam magnus erit.
 si facias misericordia tueris solus; non
 poteris aliquid quod esse tam impium qui negat
 filium dei mirabilem fecisse & uniuersitas
 gentium est passus nisi forte iudicatos. Et calibei
 sexagesum aduersum tumulum Christi per virgines
 nunduat. dicit in terra egestate; & uocabitur
 omnis eius ad misericordiam. consilientibus
 fortis sed et beatus tuus apostolus; omnes
 sum. nos manifestemus opere & ante nos
 bancel Christi. Quia ut agnoscetis dominum esse Christum
 si calibei dicit. . Omnes probabimur ante
 tribunum dei. uiuos ergo dicit dominus. Qui ex
 mihi flent omnes gloriantur. ut quod expro-
 ditur. quoniam audiendum uiuos & mon-
 tuos espedimus esse uidi tuum. psalmista
 misericordia uocans angelorum fecisti regnum
 Christi in aliis ascendit. tollite inquit
 portas principes uictores. exulta uox
 mini portentar noxles & intribuit
 se gloria; illisque si interrogantibus.
 quis est qui iste gloria? Respondit

Dñs fortis & potens. Dñs vir tu tu ipse
est & glorie. & ne forte de peccatis die
tum putari quomodo multæ absurdæ
in allegoriae audiunti apostolum huc
us si eulam consenserit tibi signum in qua
eognouissamus. Numquid dñm glorie Eñs
existisset. Cum tamen presseritibus quem
peccatis testimonius quedescebat unus
suis postulat tesauri dñe esse filii danioris
estatur. Quicunq; morte eodam qui
ministrant dieandobles pheincepe non
metuunt. Cum nusquam omnino dñe
minores esse legatur. nisi ut diuersa est
propter dispersionem eorum nisi adspic
ti in qua non solum ab evangelio mino
rebus est. Videlicet ita in profopere
passionem nos dñe sed & me etiam suum
iunior inuidetur. sicut icclixim
secundum hec regule a go duces in
xpo et eius substanciales. Domine uerum
et hominan uerum. Secundum secundum
homini mortaliter subditur secundum dñm. Autem
ut esse eognosetur. Dicentes beato
peccatis peccatis uisu hominem donest

xxviii.

Y

A

199

uobis. Nec a se me uero uite interfrui possum;
Secundum hominem tuus est enim meus
usque ad mortem. Secundum domini potest esse
habeo operari dicere. & potest etenim habere
interfum sum audiens si namo tollit ame. sed
ego et tu ponemus amorem a ipso. Hinc ergo oculi
sionem eccliam nescendi soleri quoddam in eum
geli dixi. Non potest filius aliud facere
qui quecum nisi quod uidet partem suam
quod est in nobis sensus non intelligens. Pro
dicto ut respice te esse credidere ut puto
ad eum & filium quomodo in homines fieri possat
ueluti pater astificare filium sui & in filium
suum uel doceat. ut quod uidet partem
operari ab filio habet specialiter dominatur
quod que absurdum sit dedisse pater omnipotens
ita credere quiescit. in eorum potestus inuisi
bilis. Inestimabilis & inauditus qui
cordis oculus scenus habet. Siquid est
potest agnoscere. Nam quis sic sanguini
interrogandi sunt mundus iste quoniam
conimus aquosum fructus utique a filio
minime degenerabit. Ad te tenet te euan
gelista & dicit te. Omnia per ipsu[m] facta
sunt.

2 sine ipso fecit nihil. dicamus ergo ubi videt
filius partem an defectionem aliquam mundum
ut sic post mundum ille ipsius esse pax. pax. sed
eum apud portas quae diuoluisse esse sit sicut
legimus. Ipsius dixit et fecit sancti. sed publice
cordis uelamine beneficium ostendere.
filium in pace & pacem esse in filio qui a
divinitate est ubique tota & perfectissima tempus
que filii. que spiritu sancto sine esse nusquam
potest sicut ipsius dixit. Ego in pace & pa-
ce in me. & ego nescio. quid sit uide
filii ut unae sunt substantiae; unicuius un
tas. Unae poterit. una negligatur. Nihil libi
matus. nihil quem minus esse credetur.
Si dimit nos homines testib[us] quod credimus
uolumus cor poterit animos suis ante
dicta rationis insinuacionem promissos. et ipsi
quae ex sequenti typi filium. & quodam
modo consilio nostro in manu tamen nostram
prosunt intus in corde agimus quod credimus.
Disposuimusque terminabimurque illa
per donec sensu indissociabilitate. una
mens efficiat. quomodo non dicitur per
separata esse eum filio quae est separata

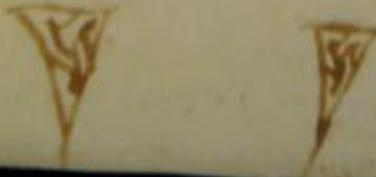
260

face. In se me cendit ibi qui & ipse est. ut sepe
diximus. sc̄ep̄ian⁹ d̄c & vir⁹tus p̄ct⁹m⁹. In
unā uolum t̄x̄te. Sun̄t te & unā ope r̄d̄ḡns
p̄f̄ficiat. sed n̄c alia p̄ct̄r̄ f̄xit. Aliac filius
sed eccl̄dānque p̄ct̄r̄ f̄xit. ipse & filius faciunt
sicut ipse test̄tur. quecumque inquit
p̄ct̄r̄ facit. hęc eccl̄dān. & filius similis fecit
Sed id dixit. Non potest filius a se f̄cere. t̄p̄
qui sicutem. nisi quod uidat p̄ct̄m̄ faciān̄. .
Ut nos cognoscamus. & c̄p̄da mus qui &
sc̄p̄t̄f̄est. filius. & non & san& ipse. uel
alio n̄de. sed & in se p̄ct̄r̄ n̄s p̄ct̄y qui &
& p̄ct̄r̄ in se s̄sn̄p̄r̄ p̄f̄ficius & ḡt̄t̄.
N̄ de te alio quēndo. alio quid defuit uel aē
cessit. Nam si alio quēndo quomodo
amoenib̄les phānēnē fuit sine filio.
p̄ct̄r̄ ergo in t̄b̄ f̄ct̄ur fuit p̄ct̄r̄.
er̄go fuit sine uir̄bo. & si eū t̄cēme
moſciuimus. fuit sine sc̄p̄ian⁹ d̄c. sine
uir̄tute. sine uirtute. sine iusti d̄c. sine
uigilante. Quicce. iſ. te om̄q̄ sp̄cieſ. diuini
t̄et̄s secundū ſc̄p̄t̄us ſeſ filius er̄genoſum
tur. Sed quicce ſine hiſ. uir̄tutib⁹ p̄ct̄m̄
umquā diuifuisse. blaſphemū. est.

hoc iustum est. hoc conuenerit ut eon rem
piternum & quo ex tempore filium
ferebatur. Si in cordibus nostris eu-
loquitur misericordia loquitur sine sono
putres quomodo potest loqui filio suo qui
est umbra eius; sic ergo doceat te quia
in corpore vel in locutione est filius. quia in
corpore vel in parte spiritus filium: nec
suum si credo eum quae si in deo dico non erit. sed
hoc est secundum docimur quod est deo &
scimus quoniam genitus est & hoc est deus me
poterit. quod est secundum scientiam genitum me parat
quomodo autem a seni hi potest facere
filius deus propheta testatur & dicit.
Sicut in celo: sursum fui in celo & inter pre-
minas quecumque uoluit fecit. sed forte
disputas es. hoc de per et predicto pedi ad
euangelium stet diebus inde filio. qui a com-
mune pectus faciat sunt & sine ipso facti
est nihil. Qui ergo loquitur ad me ypsi.
Vnde inquit die filius iryachel. dicit potest
uestigium misericordiarum. Ille respon-
dit te & dicens te; die mihi nomini tuu
Nam non expectabam mihi. Post hanc adi-
cens dicit dicit ergo Te pedie filius illi.

201

Ego sum quis sum : & quiesce, misit
me ad uos ; Et ne hoc de peccato dictum aelli ipsius
Audibet tu apostolus in hunc loco consenserit
quod modo ipsu termini monium deponit
Adonistheos. Dixi inquit filius qui p[ro]p[ter]e dicitur
est uobis p[ro]p[ter]e p[ro]p[ter]e & siluenum & timotheum
Non fuit illus est. & non sed est illum fuit
quod nisi permissionis disire. in illus est audi
pauculum cum moysi conor d[omi]n[u]m & tu
noli a fide exetho licet discor deesse. Nam
si eccl[esi]ae catholicae interrogis de peccato
quid p[ro]p[ter]e d[omi]n[u]s sed et filio dicit d[omi]n[u]s sed et p[er]u
ho dicit d[omi]n[u]s & tu mandi nondicit t[em]per
deos negantibus compescitur. qui plures
deos effigie suo decepti configuntur sed ege
d[omi]n[u]s scripturam dicent ibi. tecum noui
quemue sibi testem manti quic[ue] d[omi]n[u]s est
& unus maior aliter minor est ut
accenduntur. Unus dicit non posse. Inq[ui]p[er]
t[em]per unitatem excludit. quomodo autem
t[em]per & unum sed et unus. Aus[en]t unitate
faciunt quic[ue] t[em]per institutum. T[em]per t[em]per
prophetas sonorum. Audi te quomodo
ipse in allegoriae qualiter tenet suam.

spiritus docuerat. sed inquit separata unusu
mus. Aliud est unum. Aliud sumus. Nec mei
diuit sumus. personae significant unusu
mus. sed ipsa sumus. sed antiquae propria
tate virtus Indiae pars glorie. que cui resipi
confidit. suscepitur. & fides integrata te
necatur. dicunt ergo idem maior est per nos
qui & mortales in teſſogāndisuni.
Utqum filiu in substance dedicitur
spiritus suus mortalitatem esse factum tur
Quod si dixerim quaeconque predicatione
omnes homo agnoscat potest. Qui ex
humane anima in mortalitatem esse
non ambigat sed hoc eis dicendum quod se
cundū lœrnam dicetur processus & mor
tuus. Nam secundū diuinam rationem que semper
stetit & unius refectionis. In mortalibus
parvus nec est. Dicunt ergo esse invisibilē
quod quicquid absurdum sit agnoscamque
hoc dicunt enim anima humana possit
esse invisibilis. quemadmodum in substan
tia. sed id est lœrnam adsumpsit que
poterat in tuis quicquid est corporis
soulis intus. hanc in tuis de sequelis note

partis ac filii ac professis dista sufficiat.
Nem de qua hinc te operum tamen
id est partis & filii & ipsi scilicet paulo post
dominatione descriptionis scilicet monstra
bimus. Nunquid uerba descripsit deinceps
paulus ad mulierem testimonius spondae
quod non solù mino fuisse pote posse
dicit omnino diuinitur hec enim id regat
est. Audi et pacula dederit te sp̄s scilicet.

INGENESI dicit sed modi unius.
Sp̄s dñi precepitur super aquas hoc
est similitudinem christi non in opere
necessitatis & in euangelio; sp̄s est dicit
s' eos qui credore celi in sp̄u & ualitate
oportet esse doctriam & nefas te depeccare
dictum intelleges & non sp̄s scilicet. Audi
quod sequitur. sp̄s ubi uult spirat
Audi ubi uult. ut supra testatus sum
esse nondubie sicut apostolus ad Corin
thios dicit. divisiones gregorum sunt
idem autem sp̄s & divisiones ministri
ponum sunt idem uerbo dñs; & divisiones
opera domini sunt idem autem dñs qui ope
ratur omnia in omnibus. Ut cognoscas.

ipsum sp̄m nominatū dñm & dñm audītū
fīxus quonodo concludit N̄iquidān.
dætur p̄ sp̄m sermōs æpiāndē. N̄i autem
sermōs sīdīq̄ scundūm. eundē sp̄m
N̄ifidēs in eos dñm. sp̄r & jeh̄ quā
& si concūst, h̄ec cū tēmōn hīc ope
ratur unus ad quā id dñm sp̄r. diuidēs sīn
gul̄s p̄s ut uult, qui diuina munētē,
p̄t uult dis p̄s iāt. legōn sup̄s̄jōs̄.
ignōret. Agnōs̄it tēndēm qui
p̄s̄ut uult diuidit. Nullis subditūs ēē
p̄bētūr, sed suē po tēstētēs effēdīnōs̄.
, De sum mædiūm po tēstētēs & dis p̄s̄
uolūntēs, Eam illūt cōnt̄fēdīt audītōn
tēs̄. & æd heb̄s̄ simili tēs̄ dīlīt, sp̄s̄
sū distibūdōnibus scundū sūe uolēn
tēmōn, Et quis iste sit distibūtōr haē
diuision, Ad fōmanos euidē tēs̄ o st̄didit
diuibēs. Unī leuique, si ut dīr diuifit man
suræ fidei, & æd cōn̄theos, Ne s̄lītis
quaē mōnbētē uē p̄tē tēmōplū sp̄r p̄tē
qui fētē & iste sp̄r s̄t̄. Cuius dñm plū essa
mus, si cōn̄lūdēs dñm on̄fēt̄. glōfī
Eo te Inquidē sp̄r tēdñm in corpō te uīs̄;

203

Nostre spm sc̄m euidentur dñi adesine b̄les
phemae se, & in ext̄bus c̄p̄stolos sum b̄c
tus p̄t̄s cedēn nēnē quidm uouerat obla
gōnām. & post modū & tēnt̄ indēdēm n̄s sic dicit,
Quis conp̄lūt̄ m̄bi t̄ sp̄m sc̄o. Non es m̄gr̄
tus homini bus seddō esse h̄ic eum euidentissime
dñi esse. b̄cē t̄ p̄t̄ ad c̄p̄t̄ do m̄enifestat
Item ib̄dixit sp̄r sc̄s, seḡege & mihi p̄ulum
& b̄cē n̄a b̄en̄ aedopus quod de leḡos. Et
beatus p̄aulus m̄bit dixit, N̄t̄ndite inquit
uobis & uniuersis reḡis in quo uos sp̄r sc̄s posuit
ap̄stolus reḡe eccl̄esiādī quā adquisiuit sc̄en
guine suo, & quis est iſate ap̄stolus seḡeget
& mit̄is idem p̄eculus ad Corinthios declarat
d̄ib̄is. & quod d̄em inquit posuit d̄r in eccl̄esiā
Primum ap̄stolus, secundo p̄phat̄es d̄b̄
doct̄or̄es. & reliquæ. Ecce ubi sp̄m sc̄m dñm
luc̄e eccl̄esiā d̄monstratur. & quā inactis,
sp̄m sc̄m effedit. Ad Corinthios dñi esse
m̄enifestat confessus est, dicit enim dñm uas
elac̄onis adiud̄os b̄ies sp̄s de uobis p̄phat̄ent
p̄secuic̄em p̄phat̄em. & quid est iſat̄ sp̄r qui
in p̄phat̄em locut̄us sit, Beatus decuid
x̄p̄ymit d̄iens, Audire quid loquac̄tur in me
;

, dñs d̄r ;

V

Sicut etibus ut impleteatur Inquit scrip-
turæ quæ p̄famisit dñs p̄s or p̄pheta p̄-
su p̄. & h̄c agnosce quod sū dñm euidenter
declarat qui p̄s p̄phete p̄lo euitus est.
Sicut et leges n̄c in euangelio dicit
Benedictus Inquit dñs quicq; uisitauit. & p̄
et p̄dans p̄dans n̄plebis; Et post pauca
dit. sicut leuitus est p̄s oſ ſc̄p̄ p̄phete
ſum ſuo ſum. Agnoscis dñm dñm eſſe ſp̄m
ſem qui p̄s p̄phete p̄lo euitus est. quod
n̄c impie iudei d̄negant; quiſidr non
eſſet. non in b̄cep. t̄ſmo in nomine dei
teſt p̄ce m̄ & filio ſoſteſt ut ſcrip-
tuſt ubi ſegule b̄cep. t̄ſmi poſuit ipſe
dñs. Itē Inquit b̄cep. t̄ſmo in nomine genit.
in nomine patris & filii. ut ſp̄ſ ſci. Quod ſolu-
teſt monū de beſtia heſtia ſufficieſt.
ad el. Littera in ſepaſtibilis t̄ſni teſtis
qui enī ipſi audiu alibet t̄ſzæſe ne je-
gula dñi coſſum p̄fe uideatur. Et ubi
unum nomini diuſt. ibi & meor. & mi-
nor. Excluditur & inſculpt. ad coniunctiſ.
GR A de dñi n̄m ihu xpi ueritate ſ. dī 82
communi ea do ſc̄i ſp̄ſ ſuomib; uabis;

204

ut cognoscas peccatis seruimus spiritus sancti haec dei
terram. Audies scientiam prophetarum dictam
Quid ad parvus talibus dignis molam effici
& singulare natus in usum usus inserviatur
dicitum secundum spiritum nominatum; ut testillia
in Evangelio ubi ait. Si ergo indignatio di
monia & similia quod. in aliis Evangelistae
declarat dicens. Si ergo in spiritu secundum monia
& mea gloriae vestris uide signis diuinis di
gitus dei dicuntur. In psonate est enim quod ex eum
in terram usque in terram Christi iudei solebantur dicitur.
Id est spiritum secundum inservit tales tribulus. moyses
aceperit. & quem tuum in lapideis tribulis que
figurata sunt. nondum durissime iudicatum
post ascensionem domini. in eternis tribulis.
Dicit in corribus discipulo suum visibilitatem.
dignus tu es a proposito. In ipso specie ignis
in quo moyses inter terram apparet; tunc
de quo diximus & faciem dicere. de nostre
ignis consumans est. Et sicut legimus quod
nous nouemus eorum trecentos hominum nisi id.
Quomodo spiritus non est deus. Quia deus non
solum in homine est. sed & que in deo sunt.
scilicet in eo sicut in deo spiritu.

omnium si forte cum spiritu spiritu frumento &
peculio post. Itaque di sicut nemo cognovit
nisi spiritu sed forte aliquis dicit. Ideo mihi
non est quem missus legitur. & quid dicit
sunt. Cum legat inesse iuxta prophetarum & par-
sonarum Christi dictis. Dominus misit me &
spiritus eius scilicet. Abi. spiritus domini super me
propterea quod uincitur me ad euangelium
centrum per prophetas transiisse; & quod
eius uisus. Adhuc uixit annū peccatoribus
& felique. & ut scilicet Euclidem dedit
dictum. Euangelista dicit. Cum uisus esset
dominus Ihesus in syriacogae duxisse est ei liber
esce ipse propheta quem a prophetis inuidit
spiritum spiritus domini super me. & felique;
quae super me diximus. & post haec pluerunt
inquit libetiam & dedit ministrum & dixit
Hodie in uobis impleretur scriptura scripta
est. Credidimus enim in te que ubique esse
dimo scitur. sicut dicit psalmista. Quia
iboc es spiritu tuo & ex facie tue quo fugiam;
sed si uerbi filii missio in eis non de in ali
legatur. Cum se dignare tu es. Aut
incolumbe. spaciem uel in igni. Aut di

uer sus huius modi ac d' s' p. tis lndit tis de
 clœ p'ry. Quomo do & go minor e' f' d' si dus
 est. Qui e' d' d' m' qui s' i' ut ipse. g' qualis e' q'
 p'ct' ac d' p' b' c' t' r' ac d' n' f' r' m' f' m' i' s' s' i' o' n' a' n' .
 & non s' o' l' u' m' i' s' s' f' e' . s' i' s' i' t' p' p' s' e' i' c' e' m' d' i' e' t' u'
 m' a' n' o' r' x' u' i' m' u' s' f' e' d' e' d' e' . f' e' c' u' n' d' u' l' e' f' n' a' n' .
 e' f' e' c' e' s' e' s' i' s' i' t' h' e' b' s' i' m' e' n' a' n' g' e' l' i' s' . A' n' g' e' l' u'
 ac d' m' a' c' e' n' c' e' d' i' x' i' s' s' e' . S' p' r' i' n' q' u' i' d' f' e' r' u' m' a' l'
 m' a' t' e' s' i' n' u' r' u' s' a' c' t' i' s' s' i' m' o' b' u' m' b' f' e' u' i' t'
 r' i' b' i' , & p' e' l' i' q' u' a' c' ; N' o' n' a' n' i' g' b' e' f' e' q' o' n' i' s' p' d'
 i' u' s' s' i' o' n' e' & b' a' n' e' d' i' e' q' o' n' e' s' t' i' s' p' r' e' c' o' n' e' p' t' u' s'
 e' s' t' x' p' r' . S' i' u' i' t' s' i' a' l' u' s' . e' u' c' e' n' g' e' l' i' s' a' t' e' ; a' i' t'
 I' n' u' a' s' i' t' e' e' s' t' , i' n' q' u' i' d' h' e' b' s' i' s' I' n' u' t' e' s' o'
 d' e' s' p' u' s' e' o' , p' f' o' p' h' e' r' p' ; .

INCIPIT INSTITUTIO.

PRISCIANI GRANTIG

DENOMEN ET PRONOMEN.

OMNIA NOMINA QVI^{VERBO}
 bus Latinis uti tur et loquari dece
 quinque declinac' domibus fleetur
 tur que ordinari sece p'funt.